

صفحه اول	مطری	۳
صفحه دوم و سوم	"	۲
صفحه چهارم	"	۱

مردان آزاد

این روزنامه بدون تقاضای کتبی برای کسی ارسال نمیشود

وجه اشتراک:

سالنامه	۱۰۰۰	فران
ششماهه	۵۰۰	فران
داخه	۱۰۰	فران
خارجه	۱۰۰	فران

قیمت تک شماره تا یک ماه ۱۰۰۰ فران است

یادداشت بومی

۱۲ دلو

یک هفته از سقوط کابینه قبل می گذرد. بحران هنوز باقی است. ما این مسئله را خوش نمیدانیم. حوادث بین المللی موجب نگرانی است. با اصطلاح متبذل وافق سیاسی، تاریخ است. شاید طولی نکشد که جنگ دوباره دنیا را برهم بزند. اگر این فرض محقق شود ایران از نو دچار خطر خواهد شد و در آن صورت مالز همه چیز بیشتر بسرعت هزم احتیاج داریم.

با این حال واضح است - هیچ خوش نیاید داشت که رئیس الوزرای مالز امروز جاسی آردید وی تصیمی را بگذارید.

کسی که برای انتخاب شش هفت نفر وزیر عادلانه و معمولی این همه وقت و فکر لازم دارد و در تشکیل کابینه اندر متهور اگر و اما، باشد هم برای حل فواید سیاسی محتاج به چند ماه فکر و تأمل خواهد بود؟ مگر بنا گفته بودند که آقای مستوفی در قضایا زیاد فکر میکنند - هر مسئله را اینجا بار می چرخانند - در تشریح امور خوب صحبت می دازند ولی هیچ هزم در ایشان نیست.

ما می خواهیم به افاسی رئیس الوزرا بگوئیم:

تکذاریدها هم نسبت بشما همین عقیده را پیدا کنیم

راست است که زمامداریه فکر و مطالعه می خواهد = ولی لزوم فکر را بمانه بی عزمی نباید قرار داد.

شما که قطعا می توانید یک وزرای بی تاك انتخاب کنید = شما که جرئت ندارید مثل رئیس کابینه سیاه بکار هاسیه فوق العاده دست بزنید = پس این همه فکر برای چه؟

هفت وزیر خودمانی = کار

قدیم و مناسب تا میل مجلس تعیین کردن که محتاج به این همه تامل نیست.

ما تصدیق داریم که اوضاع فعلی پر خم و بیخ است = عشاق وزارت فراوانند - هر يك از دستجات مجلس داراسیه نظر مخصوصی هستند = عده مخالفین بیشتر از اناست = که بشود گوجکشان شمرد = همه این اشکالات هست = همه اینها را باید در نظر گرفت = در کلیه این مسائل باید دقیق شده اما ریاست وزرای شما هم مدتی است مطرح شده.

پیش امده امروز از سه چهار هفته قبل خوب روئین بود شما وقت همه قسم فکر و کتمق را داشتید. مشکلات امروز را یک ماه قبل می بایستی پیش بینی و حل کرد. چرا نکردید؟

چرا رضای می دهید طول بحران موافقین شما را دوچار زحمت و مورد ملامت بکنند؟

ما کہتیم که بشما نظر بد نداریم - حتی کہتیم سبکی را که نمی شود از امثال شما منتظر بود از شما توقع نخواهیم داشت - مہمہذا قبول نخواهیم کرد که از بدو امر سستی و تردید در روح شما مسلط بشود.

سیاست خارجی

عشای و امریکا

در یکی از مقالات سابق خود کہتیم که امریکا تمایلی نسبت بشما ندارد و در حقیقت اختلاف نظریں عشای و امریکا عمیق است.

امریکا سه تقاضای عشای دارد:

- ۱) حفظ منافع مادی و اخلاقی امریکا و ملل که در خاک عشای اقامت دارد.
- ۲) آزادی باز بسفر و دارمال.
- ۳) ایفاء کاپیتولاسیون (حق قضاوت قوسولما).

دو مسئله اول ممکن است در کنفرانس لوزان تصفیه شود ولی اشکال بزرگ مسئله سوم

عشای ما میگویند: ما در حمایت خود مختاریم. احدی حق ندارد در امور ما مداخله کند.

امریکا بشما می گوید: من باشما در جنگ نبوده ام. مہمہدانی که شما با متنفذین می بندید مربوط بمن نیست. روابط من باشما از روی عهد ناموسانی است که قبل از جنگ بسته شده و در آنها کاپیتولاسیون قید شده.

عشای فقط در دو حال می تواند کاپیتولاسیون را نسبت بشما افشا کند: ۱) بیارضایت خاطر امریکا و یا پس از جنگ با امریکا که بفتح عشای ختمه باید. ۲) جوئ عشای مال به جنگ با امریکا نیست و امریکا نیز رضایت بالذی کاپیتولاسیون می دهد تنها راه حل تصفیه ایست که امریکا از فواید کاپیتولاسیون منفع شود.

از طرفی امریکا عشای این حق را بشما میدهد تا تمام دولت داده است.

چرا زیرا در مہمہدانی که قبل از جنگ امریکا عشای منقد نموده یکدیگر را کلمه آوردند امری قمره اند و مطابق اصول مہمہد حقوقی را که برای یک فوات کلمه الوطاد قاضی شدید باید بسیار دون کلمه لودامم بنمیدید. از مناسک که در مہمہدات بین عشای و امریکا قید شده عشای کاپیتولاسیون است.

از طرف دیگر در عهد الهیاتی که متنفذین با عشای مشغول انقاد اند طرفین یکدیگر را کلمه لوداد میمانند و بین جوت به خود حق می دهند آنچه عشای برای امریکا قائل است برای آنان نیز قائل شود پس بنا بر اصول مہمہد بین دول کلمه لوداد جنانچه عشای برای امریکا حق قضاوت قوسولما را برسمیت بشناسد باید برای متنفذین نیز همان ترتیب را اتخاذ کنند.

این است که صدمه عشای و امریکا بیش از آنچه در بادی نظر تصور می رود اشکال پیدا کرده.

دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات در جلسه یوم پنجشنبه ۱۲ دلو ۱۳۰۱

جلسی بکساعت و نیم بظہر در محنت ریاست آقای مدرس قایب رئیس تشکیل شد.

آقای قایب رئیس اظهار داشتند که یک پروا سرآمد تعلیف بشما بیاید.

آقای سید الحقیقین قسم نامه را قرائت و امضای اظهار داشتند که اگر چه این قسم صورت شرعی ندارد و قانون اساسی ما را مکلف کرده است بینه برای اینکاز قانون اساسی اطاعت بکرمه باشد قسیماد لودوم.

از طرف بعضی اظهار شد که قانون اساسی مطابق شرع است.

آقایان محمد انبجار - فیوضات - ناظم الدوله - مراد الملک - مصباح دیوان میرسید حسن خان لیرفسد لامه را قرائت و امضا نمودند.

آقای غیر السلطنه اظهار داشتند که من قبل از وقت بمقام این محل کرده ایم و بیشتر هم قسم خورده ایم و از قسم خوردن هم بلك ندارم ولی این جا يك عیارتی است نوشته است که انشاء الله مبارک است.

آقای نایب رئیس اظهار داشتند که همه آقایان رفتار بکرمه افند ولی مطابق قانون اساسی مکلف قسم خوردن نیستند.

آقای هم قسم یاد نمودند بعد از ایشان آقایان داور - سردار قاهر - دانش - سردار مہمند - سردار اقبال - سردار جنگ قسم یاد نمودند. آقای لسان الملک چون عذر آوردند و مسوم نشد قسم خورد نشان موسکول پیدا گردید.

شاهزاده محمد ولی میرزا میخواستند از مساون ماله سؤالی بکنند بابت عدم استحضار بمادون موسکول پیدا شد.

لاجه شورای قوئی مطرح و در مورد کلیات آقای سید پیغوب بواسطه عدم تکاوری بودجه و سلاح بودن تشکیلات جدید و آقای ساری زاده از نقطه نظر کمی وقت دوره اجبارم و حقوق طلبند سؤالی بینه تهرخات بودند آقای شیخ اسحاق شریعی دایر ملزوم مؤسسه شورای دولتی و اهمیت آن اظهار داشتند بکافی بودن مذاکره و دخول در شور.

مواد اخذ رای شده تصویب بگردید.

ماده اول - شورای دولتی مرکب است از ۱۸ نفر مشاور و دائم و دوازده نفر مشاور و فوق العاده مشاورین فوق العاده حق رای داشته و با مشاورین دائم وزرائی یکسان خواهند بود.

در شیهه تقاضات که رای آنها قطع شود شورای خواهد بود.

شاهزاده محمد هاشم میرزا اظهار داشتند که من با کل موافقتی که با قانون شورای دولتی داشته و این قانون را خیل لازم می دالم بر حسب تجربیاتی که در شورقوانین در مجلس داریم می ترسیم که این دوره موفق با تمام آن نشویم و چون عقیده دارم که بایستی زود بگذرد خوب است تا یک هفته صبر کرده و بعد يك رای کلی داده شود که همین طور مثل سایر قوانین از کسبون برای اجرا برود و بعد از اینکه موفق عمل بکنند شد طریقه عملی آن هم معلوم و مجددا با نظریات لازم به مجلس آورده شود.

آقای سید پیغوب در تشکیلات مجددا اظهار مخالفت نموده و اظهار داشتند که من عقیده خود را در کلمات به عرض رسانیدم و متاسفانه اکثریت مرا خفه کرد و رای داد به کفایت مذاکرات (خنده حضار).

اما دو قسمت ماده خوب است توضیح داده

تصحیح

در شماره دیروز ذیل را بپورت کبیانی گفت انگلیس و ایران که فاسداند در ایل و زبانی است.

شود که مشاورین فوق العاده اجرا در مورد تقاضات رای ندارند؟

آقای تدین اظهار داشتند اولاً تبریک می گویم به آقای آقا سید پیغوب که داخل شده اند در اقلیت را بایستی شکست و فرودند که اکثریت سرخاغه کرد در صورتیکه اگر خفه شده بودند نمی توانستند این قدر حرف بزنند (خنده حضار) و گفتند که بوزرا بایستی زور آورد تا قانون را اجرا بکنند دو سورتی که ما هم این جهت طبعه همین حرف را می زویم و کسی نمی شنید اما حالا من که اکثریت هستم عرض می کنم که من پیوسته که بر پیوسته بایستی من سرگرم می آید بایستی از برای اجرای قوانین فغان بیآورم و در صورت در این قسمت که بفرمودند هر باید بکسکت کم است و بایستی تشکیلات جدیده داد همین مسئله دلیل بر این است که بایستی قوانین و تشکیلات شکست را تمام کرد تا بخرج های آن بچرخان بماند و هر باید زیاد شود و در مورد خصوصی علم رای مشاورین فوق العاده در شیهه تقاضات چون این مشاورین فوق العاده از روسای ادارات انتخاب می شوند و بکفایت در بعضی تقاضات اجرای بقوم بکنند باین مناسبت حق رای به آنها داده نشد است.

آقای نایب رئیس اظهار داشتند که بکفایت شده قرائت می شود.

پیش نهاد میگردد که قانون شورای دولتی که از کسبون مربوط گذشت و به مجلس آمده و در جلسه ۱۲ دلو ۱۳۰۱ مجلس شورای ملی در کلیات آن رای داده بطور قانون موقت بوقع اجرا گذاشته شود محمد هاشم میرزا - دانش

شاهزاده محمد هاشم میرزا توضیح دادند آقای کزورونی بکشد برود که برای موقت مدتی معلوم شود.

شاهزاده نصرت الدوله اظهار داشتند که در موضع پیش نهاد شاهزاده محمد هاشم میرزا بنده دلیلی برای مخالفت با آن نمی بینم زیرا بمقدم که قانون شورای دولتی یکی از قوانین خیل لازم و شورای دولتی یکی از مؤسسات مهم مملکت خواهد بود و آقای تدین توضیحات کافی در این خصوص نموده سابقه این کار هم در قوانین دیگر در مجالس سابق و مجلس فعلی موجود و محل اشکال نیست ولی چیزی که بظن میرسد و تصور می کنیم که آقایان پیشنهاد کنندگان هم با آن مراقبت کنند يك اصلاحی است که بایستی در پیشنهاد بشود و آن این است که علاوه شود بر رایس نهاد که اول شروع بوقع اجرا بکنند این قانون بعد از این خواهد بود

